

функціонування влади: панування, домінування та згоди і підпорядкування. У реалізації ж дійсного владного акта справи набагато складніше.

Класична позиція про владу розмірковує так, що вона становить собою сукупність політичних інститутів, у вигляд і функціонування яких лише соціальні групи отримують унікальну можливість нав'язувати своєї волі іншим державам і діяти у відповідність до так званих загальних інтересів.

Література

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підруч. /Скакун О.Ф. — Х.: Еспада, 2006. — 776 с.
2. Загальна теорія держави і права: Навч. посіб. / За ред. В.В. Копейчикова. — К.: Юрінком Інтер, 2000. — 320 с.
3. Основи загальної теорії держави і права: Навчальний посібник/ П.М.Рабінович. — К. : ШСДО, 1995.

УДК 340

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Студент М.О. Салаяєв гр. БП-2-16

Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук
Київський національний університет технологій та дизайну

Держава виділилася з суспільства на певному ступені його зрілості і залежить від розвиненості суспільства. В міру розвитку суспільства, переходу його від нижчого ступеня до вищого, змінюється і держава. З удосконаленням суспільства держава стає демократичною (у ній здійснюються народовладдя, економічна свобода), а з формуванням громадянського суспільства держава стає правовою.

Не кожне суспільство можна назвати громадянським суспільством, тобто суспільством із достатньо розвинутими економічними, культурними, правовими і політичними відносинами між його членами; незалежним від держави, але взаємодіючим із нею.

Сучасна концепція громадянського суспільства виходить із того, що воно є передумовою соціальної правової держави. Діалектика взаємовідносин громадянського суспільства і держави є складною і суперечливою, оскільки між ними відбувається своєрідний поділ організаційно-управлінської праці. Громадянське суспільство, як система, що сама розвивається, завжди відчуває тиск із боку державної влади. У свою чергу, держава не може розвиватися без вільного розвитку громадянського суспільства, яке контролює дії політичної влади.

Слабкість громадянського суспільства штовхає державу до узурпації його прав, у результаті чого відбувається перерозподіл функцій держави і громадянського суспільства. У такому разі держава, крім власних функцій,

привласнює ще й функції громадянського суспільства, змушує його виконувати виключно державні рішення. Держава і суспільство існують у вигляді суперечливої безупинної взаємодії і взаємовпливу, характер і спрямованість яких значною мірою залежать від рівня розвиненості громадянського суспільства і його інститутів.

Держава повинна орієнтуватися в першу чергу на інтереси громадянського суспільства. Конфронтація інтересів держави і громадянського суспільства є показником неефективності державного управління і самого механізму держави.

Громадянське суспільство необхідно для затвердження демократії. Чим воно більше розвинуто, тим легше громадянам захищати свої інтереси, тим більше у них можливості самореалізації в різних сферах громадського життя й тим менша небезпека узурпації влади й здійснення повного контролю за суспільними процесами. До сьогодні основними шляхами побудови громадянського суспільства в Україні є: розширення масової бази влади; підвищення політичної культури населення; створення нових можливостей участі громадян в управлінні державними і суспільними справами; активізація процесу роздержавлення усіх сфер суспільного життя; формування справжніх інститутів громадянського суспільства, як ринкового так і неринкового характеру.

Євроінтеграція України, як один зі шляхів формування громадянського суспільства в Україні. Розбудова громадянського суспільства та соціальної, правової, демократичної держави у другому десятиріччі незалежної України має отримати вичерпне соціально-економічне та ідейно-політичне підґрунтя.

Із зазначеного вище, можемо зробити висновок, що громадянське суспільство та сучасна демократична держава діями інституцій політичного процесу повинні перетворитися з теоретичних конструкцій на дійсність і перевести країну у стадію сталого розвитку. До цього зобов'язує об'єктивна потреба прискорення реалізації унікального людського потенціалу та переваг геополітичного положення України. Цього вимагає й потреба у стимулюванні процесу євроатлантичної інтеграції, котра обумовлюється як поточною економічною та соціально-політичною кон'юнктурою, так і змістом гідних для людини, суспільства та держави, реальних перспектив на довгострокове майбутнє. Виходячи з реальної ситуації, котра зараз склалася в Україні, слід констатувати, що розбудова громадянського суспільства вимагає здобуття статусу окремого, пріоритетного напрямку державної політики і має входити до неї як першочергове практичне завдання.

Література:

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підруч. /Скакун О.Ф. — Х.: Еспада, 2006. — 776 с.
2. Загальна теорія держави і права: підруч. / За ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. — Х.: Право, 2002. — 432 с.